

POZIČNÍ DOKUMENT SLUŽEB SPOLU PRO RODINU

Spolu pro rodinu, z.s. se od svých počátků hlásí k základním hodnotám sociální práce, jakými je

**lidskost,
sociální spravedlnost,
hodnota člověka a lidského vztahu a
nehodnotící, bezpředsudečný přístup.**

Cení si možnosti **spolupracovat s takovými lidmi, jejichž životní podmínky, jednání či aktuální situace nenachází vždy ve společnosti pochopení a uznání. Při této práci upřednostňuje klienty na cestě doprovázet, nabízet perspektivy, příležitosti, spíše než usměrňovat a vychovávat**, kreativně hledat možnosti naplnění potřeb, spíše než poskytovat seznam definovaných činností. Spolu pro rodinu má zájem **nenechat své služby dogmaticky definovat právními předpisy, ale hledat v jejich mantinelech podle smyslu to, co povede ke zmírnění těžkostí klientů, s využitím zkušeností a poznání profese sociální práce. Nerezignuje při tom na odpovědnost za systémové problémy**, snaží se přenášet informace o povaze a souvislostech nepříznivých podmínek klientů na úroveň příslušných úřadů. Podílí se na aktivitách pracovních skupin, výzkumných projektů a dalších činnostech podporujících systémové změny. Tyto snahy vychází z přesvědčení, že **a) sociální pracovníci mohou a mají ovlivňovat prostředí v zájmu svých klientů, b) systémové nerovnosti a bariéry významně ovlivňují životy klientů.**

Služby Spolu pro rodinu vychází při své práci z tezí, že:

- « solidarita a respekt patří k základním společenským hodnotám;
- « vytváření podmínek k důstojnému životu a zapojení do společnosti pro všechny její členy je v zájmu (i) společnosti samotné;
- « úkolem sociálních služeb je vytvářet a nabízet podmínky a příležitosti pro toto zapojení, nikoli jej u klientů vymáhat;
- « vytváření příležitostí ze stávajících možností, které se nabízí v lokalitě pro veškerou populaci, má zásadně přednost před vytvářením příležitostí ze zdrojů služby specificky pro klienty Spolu pro rodinu; klienti jsou přednostně navazováni na to, co je dostupné ostatním lidem;
- « ve spolupráci s klienty je povzbuzováno a podporováno naplňování práv i povinností;
- « klient má právo na odlišnou představu o řešení, na odmítnutí nabídek pracovníků služeb a na informace o souvislostech a důsledcích, pokud je takové rozhodnutí významným zdrojem rizik;
- « citlivost k právům a osudům zranitelných klientů a jejich přijímání takových, jací jsou, se projevuje jak v respektující, nemoralizující komunikaci s nimi, tak ve věcné, vysvětlující a etické komunikaci o nich, resp. o cílové skupině navenek;
- « i v situaci, kdy s klienty nemohou pracovníci služeb dosáhnout větších změn v životních podmínkách, považuje Spolu pro rodinu za potřebné a cenné, aby si klienti odnášeli zkušenost s přijetím druhým člověkem a zážitek kontroly nad vlastním životem tam, kde lze klientům ukazovat i malé výsledky jejich aktivity, kterým nevěnují pozornost;
- « bezpečné a zdravé hranice vztahů pracovníků služeb s klienty jsou chápány jako pevné ve své ukotvenosti ke smyslu a hodnotám, nikoli nepropustné a rigidní v jedinečných situacích.

Spolu pro rodinu usiluje o to, aby vstupní podmínky a pravidla neomezovaly či nevylučovaly přístup ke službám klientům právě v těch projevech a dispozicích, které se podílí na rozvoji nepříznivé sociální situaci, tedy např. kapacitě se dohodnout, komunikovat své požadavky a zájmy, postarat se o uspokojení některých svých potřeb nebo potřeb svých dětí.

Spolu pro rodinu otevřeně uznává, že spolupráce některých klientů je vynucována okolnostmi či institucemi a není zcela dobrovolná. Považuje za důležité nezastírat a nezlehčovat tlak, který část klientů zažívá při rozhodnutí, zda služby využijí. Ve shodě s etickým kodexem NASW klade Spolu pro rodinu v těchto případech důraz na úplné a přímé informování klientů o povaze a podmínkách služeb a jejich právu je odmítnout či ukončit spolupráci. Pracovníci Spolu pro rodinu při tom postupují empaticky, s uznáním tlaku na klienta, ověřováním případných obav a nedorozumění, oceňováním vůle se přesto účastnit, nebo transparentně sdělit rozhodnutí služby nevyužít. Sociální pracovníci služeb mají zplnomocňovat klienty tím, že jim pomohou najít takové cíle, kterých by si klienti sami cenili a chtěli je naplnit, i když se neztotožňují s tím, jaká zadání institucí je do služeb původně přivedla. Společně s pracovníky Spolu pro rodinu se ve vhodných případech mohou pokoušet komunikovat s těmito institucemi a domáhat se uznání pokroků či revize uložených opatření.

Spolu pro rodinu současně uznává, že vysoce ceněné právo na sebeurčení klientů je omezeno tam, kde se dostává do rozporu s bezpečím druhých, zejména dětí. Pracovníci služeb v těchto případech komunikují s institucemi, které o těchto situacích mají vědět, a jsou oprávněny posoudit a rozhodnout, které zájmy je nutné upřednostnit. Všude tam, kde je to možné, postupují pracovníci s vědomím svých klientů, kterým je podáno vysvětlení a nabídka trvání podpory.

Jakkoli Spolu pro rodinu směřuje k tomu, aby byla kapacita jeho služeb smysluplně naplněna, upřednostňuje práci na třeba i méně zřetelných (nemateriálních) a měřitelných, ale z dlouhodobého hlediska hlubších změnách a zkušenostech klientů.

Pro naplňování těchto principů Spolu pro rodinu usiluje o takové personální zajištění svých služeb, v němž působí vysoce angažovaní, odborně kompetentní, empatictí, vytrvalí, samostatní a tvořiví lidé, kteří jsou schopni sebereflexe, růstu, ochotni nést odpovědnost za svou práci a učit se z problémů a chyb. Vyhledává takové kolegy, kteří se mohou ztotožnit s podstatou filozofie a hodnotami Spolu pro rodinu a rozvíjet je ve své práci. Usiluje o to, aby tito lidé pracovali s úctou a respektem ke klientům, kolegům i spolupracujícím institucím.